

רע"פ 31/15 - בן ציון אפרסמון נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 31/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: בן ציון אפרסמון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 21.12.2014, בעפ"ג 30684-10-14, שניתן על-ידי כב' השופטים א' טל - נשיא; ד' מרשק מרום; ד"ר ש' בורנשטיין

בשם המבקש: עו"ד עדי קידר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים א' טל - נשיא; ד' מרשק מרום; ו-ש' בורנשטיין), בעפ"ג 30684-10-14, מיום 21.12.2014, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בכפר סבא (כב' השופט ע' פרייז), בת"פ 50115-07-10, מיום 21.9.2014.

2. בד בבד עם הבקשה לרשות ערעור, הגיש המבקש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר, לריצוי בדרך של עבודות שירות, שהושת עליו. בהחלטתי, מיום 5.1.2015, הוריתי על עיכוב ביצוע העונש עד להכרעה בבקשה לרשות

עמוד 1

3. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, במסגרת הסדר טיעון חלקי, המייחס לו את העבירות הבאות: תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו, לפי סעיף 273 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); העלבת עובד ציבור, לפי סעיף 288 לחוק העונשין; והתנגדות למעצר חוקי בכוח, לפי סעיף 47(א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. מכתב האישום המתוקן, אשר הוגש נגד המבקש, עולה, כי ביום 26.7.2010, בשעה 06:30, או בסמוך לכך, ביישוב הר ברכה שבשומרון, עסקו כוחות הביטחון בפעולות אבטחה ומניעת הפרות סדר, בעת ביצועו של צו הריסת מבנה לא חוקי בו התגורר המבקש. בכתב האישום נטען, כי המבקש הסתגר במבנה המיועד להריסה, וסירב לצאת ממנו, וזאת חרף בקשותיהם החוזרות ונשנות של השוטרים שנכחו במקום, תוך שהוא קורא לשוטרים בכינוי גנאי; דוחף אותם; ומתנגד בכוח למעצרו. עוד נטען, כי לאחר שהמבקש ניסה להתקרב, בשנית, למבנה המיועד להריסה, וסירב לחדול ממעשיו, נאלץ השוטר מיכאל סוחוטין (להלן: השוטר) להשתמש בכוח על מנת להושיב את המבקש על הארץ. ואולם, בעוד השוטר עומד מול המבקש ומשגיח עליו, נשך המבקש את השוטר ברגלו. בהמשך, נטען כי המבקש המשיך להתנגד למעצרו, והקשה על השוטרים לבצע את מלאכתם.

4. ביום 29.9.2013, קיבל בית המשפט את הסדר הטיעון החלקי, והרשיע את המבקש, על יסוד הודאתו, בעבירות אשר יוחסו לו בכתב האישום המתוקן. בנוסף, הורה בית המשפט לשירות המבחן, לערוך תסקיר מבחן בעניינו של המבקש.

5. ביום 27.3.2014, הוגש לבית משפט השלום, תסקיר מבחן בעניינו של המבקש, אשר ממנו עולה, כי המבקש, כבן 26 שנים, נשוי ואב ל-3 ילדים. עוד צוין בתסקיר, כי המבקש גדל במשפחה בת 10 נפשות, וכי בהיותו בן 18 החל לעבוד בפרויקטים בתחום הבנייה, וזאת, חרף היעדר הכשרה מקצועית, או רישיון לעבוד בתחום. שירות המבחן התרשם, כי "בצד תפקוד נורמטיבי בתחום המשפחה, וכוחות לעבודה תקינה, מתקשה [המבקש] לשמור באופן מלא את גבולות החוק, דבר המתבטא במגורים במבנה לא חוקי, עבודה באופן לא מסודר, וכן בעבירה הנוכחית המבטאת התנהגות אימפולסיבית ותוקפנות כלפי שוטרים". על רקע זה, המליץ שירות המבחן לשלב בין עונש מוחשי בדמות של"צ, בהיקף של 100 שעות, ועונש מותנה כגורם מרתיע.

6. ביום 21.9.2014, גזר בית משפט השלום את עונשו של המבקש. בפתח גזר הדין, עמד בית משפט השלום על חומרת העבירות בהן הורשע המבקש, וציין כי נוכח חומרתן, מתחם הענישה הראוי נע בין מספר מועט של חודשי מאסר לריצוי בפועל, לבין 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל. לקולה, התחשב בית משפט השלום בנסיבותיו האישיות של המבקש, ובכלל זאת, נתן דעתו להיעדר עבר פלילי; להודייתו של המבקש באשמה ונטילת אחריות למעשיו; ולחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות. ואולם, בית משפט השלום הדגיש, כי המבקש לא הביע חרטה אמיתית למעשיו, ולא הפנים את הצורך לכבד את החוק ואת העוסקים באכיפתו, ולראיה הוא "הרהיב עוז וסיפר לשירות המבחן כי, כפי שאירע בעבר, [הוא] ממשיך לעסוק בבניית מבנים מבלי להתייחס למגבלות שהחוק מטיל בעניין". לפיכך, וחרף המלצתו של שירות המבחן, סבר בית משפט השלום כי הטלת עונש של של"צ ומאסר מותנה, מהווה סטייה לקולה ממתחם הענישה הראוי, ומחטיאה את מטרת הענישה בעבירות כגון דא. לצד זאת, ציין בית משפט השלום, כי "גם כאשר בית המשפט איננו מאמץ את מסקנתו של שירות המבחן לעניין העונש המומלץ על-ידי שירות המבחן, יש לתת משקל לעונש אותו

מציע שירות המבחן, באופן שהעונש שייגזר על הנאשם [המבקש] יהיה מידתי ביחס לעונש אותו מציע שירות המבחן". בהתאם לכך, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר בפועל, לריצוי בדרך של עבודות שירות; 12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, עבירה של תקיפת שוטר; 4 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך 3 שנים, את אחת מהעבירות האחרות בהן הורשע; פיצויים כספיים בסך 1,000 ₪, שישולמו למתלונן; והתחייבות בסך 10,000 ₪, למשך 3 שנים, להימנע מלעבור עבירה של תקיפת שוטר.

7. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, על גזר דינו של בית משפט השלום. בערעורו טען המבקש, כי בית משפט השלום טעה שעה שהתייחס בחומרה לחבלה שנגרמה לשוטר על-ידי המבקש, כאשר הדבר כלל לא נטען בכתב האישום המתוקן. עוד טען המבקש, כי שגה בית משפט השלום, כאשר בחר שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן באשר לעונש.

8. ביום 21.12.2014, דחה בית המשפט המחוזי, את ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום, בציינו כי:

"עיון בגזר הדין של בית משפט קמא אמנם מעלה כי הוא ציין בקטע השני לגזר הדין את נסיבות החבלה שנגרמו לשוטר על-ידי המערער [המבקש], בפצע המשמעותי והמכאיב שנגרם לו על-ידי המערער [המבקש], הגם שדברים אלו לא הובאו במפורש בעובדות כתב האישום המתוקן שבו הודה ולפיו הורשע. עם זאת, עיון בגזר הדין בכללותו מעלה, כי לא היה בנתונים אלה שהיו לנגד עיני בית המשפט עובר לגזר הדין כדי להשפיע על העונש שהוטל על המערער [המבקש] באופן כזה שמצדיק את התערבות ערכאת הערעור".

הבקשה לרשות ערעור

9. המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי. המבקש טוען כי בקשתו חורגת מעניינו הפרטי, ומעלה סוגיה משפטית עקרונית הנוגעת לפרשנותו ויישומו של סעיף 40 לחוק העונשין, העוסק בהוכחת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. טענתו המרכזית של המבקש היא כי שגה בית משפט השלום, שעה שהתחשב בנסיבה מחמירה אשר הושמטה מכתב האישום המתוקן, דבר שהביא לקביעת מתחם ענישה גבוה - ובעקבותיו גם לעונש חמור.

דיון והכרעה

10. הבקשה שלפניי נסובה סביב חומרת עונשו של המבקש. ככלל השגה על חומרת העונש אינה מהווה עילה לקיום דיון "בגלגול שלישי" בפני בית משפט זה, למעט במקרים נדירים, בהם העונש אשר הושת על המבקש סוטה סטייה חריגה ממדיניות הענישה הראויה והמקובלת בעבירות דומות (רע"פ 7413/14 דוד נ' מדינת ישראל (17.11.2014); רע"פ 4491/14 סורן נ' מדינת ישראל (29.6.2014); רע"פ 4185/14 גולן נ' מדינת ישראל (22.6.2014)). במקרה דנן, עונשו של המבקש איננו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה שנקבעה בעניינים כגון דא (רע"פ 8748/10 בדר נמירי נ' מדינת ישראל (7.12.2010); רע"פ 1179/05 רוסאן אבו ראס נ' מדינת ישראל

((27.2.2005)).

11. למעלה מן הנדרש, ייאמר, בקצרה, כי גם לגופו של עניין, אין בטענותיו של המבקש כל ממש. בקביעת עונשו של המבקש, נשקלה החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות, שעניינן הגנה על עובדי ציבור בכלל ועל שוטרים בפרט, בבואם לבצע את תפקידם באכיפת החוק. לצד זאת, בית משפט השלום לא התעלם מנסיבותיו האישיות של המבקש, ובכלל זאת נתן משקל, להיעדר עבר פלילי; ולהודייתו של המבקש באשמה. לטעמי, צדק בית המשפט המחוזי משהחליט לא להתערב בגזר דינו של בית משפט השלום.

12. נוכח האמור, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת, והחלטתי, מיום 5.1.2015, במסגרתה הוריתי על עיכוב ביצוע העונש, מתבטלת. המבקש יתייצב לריצוי עונש המאסר שהושת עליו, בדרך של עבודות שירות, ביום 19.2.2015, עד לשעה 10:00, בפני הממונה על עבודות השירות במחוז מרכז, כשברשותו תעודת זהות ועותק מהחלטה זו.

ניתנה היום, כ"ט בטבת התשע"ה (20.1.2015).

ש ו פ ט